

Trygghet och trivsel 2017

- Kommunövergripande analysrapport av arbetet med trygghet och trivsel i förskolan
-

VARBERGS
KOMMUN

Sammanfattning

Barn och vårdnadshavare upplever att förskolan i Varberg är trygg och att barnen trivs. Vårdnadshavarenkäten visar på övervägande positiva resultat som dessutom fortsätter att förbättras.

Förskolechef, elevhälsakompetens, förvaltningsledning och kvalitetsteam kopplar den höga kvaliteten till bland annat det aktiva barnhälsaarbetet som sker i mötet mellan pedagog och barn samt pedagog och vårdnadshavare. Men också barnhälsa arbetet på en övergripande organisatorisk nivå.

Under innevarande år har följande förändringar skett: Barnhälsaarbetet har blivit mer förebyggande och främjande genom bland annat ett större samarbete mellan specialkompetens så som specialpedagog och skolpsykolog och pedagogerna i arbetslagen. I tvärprofessionella möten har man gemensamt under året arbetat för att lyfta diskussionen till gruppnivå. Genom att skapa generella lösningar på specifika problem främjas alla barn av elevhälsaarbetet löpande.

Under rådslagsanalysen, den årliga avstämningen i barnhälsaarbetet, lades extra vikt vid ledarskapet som i förskolechefens roll att skapa en utvecklande organisation i arbetslagen men också som i förskollärarens roll som ledare för barnen. Syftande till det senare framför allt kopplat till arbetet med att alltid utgå från varje individs förutsättningar även i arbetet i barngrupp.

Vidare lades i analysen extra vikt vid förskolans professionalitet och kommunikation inom förskolan men också utåt i relation till vårdnadshavaren. Värdegrundsarbetet går genom barnhälsaarbetet som en röd tråd och så även genom barnhälsarådslaget. Den värdegrund verksamheten vilar på och reflektioner kring hur den förmedlas och uppfattas är grunden till allt främjande arbete i Varbergs förskola.

Barn- och utbildningsförvaltningen i Varberg

Elisabeth Svennerstål Jonsson
Förvaltningschef

Maria Wirén
Utvecklingschef

Ann-Sofie Linder
Barn- och elevhälsachef

Martina Wetterstrand
*Chef. elevhälsans
medicinska insatser*

**VARBERGS
KOMMUN**

Öka välmående och minska utanförskap

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1 Inledning.....	5
1.1 Bakgrund.....	5
1.2 Metod	6
1.2.1 Enkät.....	6
1.2.2 Barn- och elevhälsarådslag.....	6
2 Tillbakablick	7
2.1 Inflytande & delaktighet	7
2.2 Kommunikation	7
2.3 Barnets progression	7
3 Analys.....	8
3.1 Inledande reflektioner	8
Vad är barnhälsoarbete?	10
3.1.1 Förändrade arbetssätt och arbetsformer.....	10
3.2 Normer och värden	11
3.2.1 Ledarskapet	11
3.2.2 Tydlighet och långsiktighet.....	12
3.3 Utveckling och lärande.....	13
3.3.1 Kommunikation.....	13
3.4 Samverkan och delaktighet.....	15
3.4.1 Inflytande.....	15
4 Avslutning	16
4.1 I fokus framåt.....	16
5 Källförteckning	17

1 Inledning

”Omsorg som verksamhet har både en kroppslig och en själslig sida. (...) Exempel på fysiska omsorgsuppgifter i förskolan är att tillhandahålla mat, byta blöjor, gå ut med barnen på gården. I det emotionella omsorgsarbetet ingår ”starka och nära relationer, känslomässig inblandning (...) ge tröst och uppskattning, lyssna, ta itu med vrede och frustration, ge kärlek och trygghet”¹.

1.1 Bakgrund

Det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan pågår kontinuerligt i verksamheten genom den praktik som pedagoger och förskolechefer skapar på varje enskild enhet. Genom att löpande analysera och utvärdera verksamheten ur både pedagogiskt perspektiv och omsorgsperspektiv skapas en praktik där bra alltid kan bli bättre.

I det systematiska kvalitetsarbetet på förvaltningsövergripande nivå har tre kommundemensamma avstämningar skapats för att utvärdera året som gått och sätta fokus framåt för fortsatt ökad kvalitet:

- *Trygghet och trivsel* – analys av förskolan ur omsorgsperspektiv.
- *Aktionsforskning* – Lärdomar från årets aktionsforskning².
- *Mål och kvalitet* – analys av förskolan som helhet men med extra tonvikt på förskolans pedagogiska uppdrag.

»Trygghet
och trivsel
är en
förutsättning
för lärande»

Följande rapport tar upp avstämningpunkten trygghet och trivsel baserad på föräldraenkäten ”Tyck till om ditt barns förskola” och analysen från barn- och elevhälsarådslaget 2017.

¹ Löfdal, A. Folke-Fichtelius, M. (2014) *Förskolans nya kostym: omsorg i termer av lärande och kunskap*

² Aktionsforskning är en långsiktig satsning i Varbergs kommun för att höja kvaliteten i förskolan. Varje år ges pedagoger, i samarbete med Göteborgs universitet, möjlighet att vidareutbilda sig till aktionsforskare. Utbildningens resultat blir bland annat en höjd analyskompetens och en genomförd studie i förskoleverksamheten för höjd kvalitet.

1.2 Metod

1.2.1 Enkät

Enkäten ”Tyck till om ditt barns förskola” skickas ut till samtliga vårdnadshavare via förskolans digitala närvarosystem Tempus.

Enkäten består, undantaget urvalsfrågorna (kön, ålder, förskola, m.m.), av femton frågor med fokus på:

- *Normer och värden*
- *Utveckling och lärande*
- *Samverkan och delaktighet.*

Avslutningsvis lämnas också möjlighet för vårdnadshavare att anonymt kommentera verksamheten i en öppen fråga.

Enkäten distribuerades till samtliga vårdnadshavare i fristående och kommunal verksamhet. Svarsfrekvensen för den kommunala verksamheten låg på 51 % vilket är aningen lägre än föregående år.

1.2.2 Barn- och elevhälsarådslag

Arbetet med trygghet och trivsel pågår kontinuerligt i förskolans dagliga verksamhet genom framför allt pedagoger men också specialkompetens och under ledning av förskolechef. För att få en övergripande bild och likvärdighet mellan kommunens förskolor, ett med förvaltningsrepresentanter gemensamt forum och en årlig avstämningspunkt skapades 2015 barn- och elevhälsarådslaget.

Den 11 maj hölls det tredje årliga barn- och elevhälsarådslaget för förskolan. Under en halvdag samlas förskolechef och specialpedagog, verksamhetschef och representanter för det övergripande systematiska kvalitetsarbetet för att analysera föräldraenkät och erfarenheter från verksamheten.

Analysen ligger till grund för följande rapport.

2 Tillbakablick

Varje rådslag inleds med en kort tillbakablick. Nedan presenteras ett urval av övergripande områden som kom fram i analysen 2016. För ett optimalt utvecklingsarbete krävs kontinuitet och långsiktighet. Därför återkommer flera av utvecklingsområdena historiskt även i det framåtsyftande arbetet.

2.1 Inflytande & delaktighet

Ett utvecklingsområde som legat i fokus historisk är vårdnadshavarens inflytande på och delaktighet i verksamheten. Vårdnadshavaren upplevde i flera fall att hen inte hade möjlighet att påverka förskolans praktik i den grad som önskades.

Analysen under rådslagen 2015 och 2016 visade på flera områden som kunde kopplas till delaktighet. Bland annat förväntan, tydlighet, samsyn och kommunikation m.fl.

Förskolechef hade i samtal med pedagog och vårdnadshavare uppmärksammat att det inte fanns en gemensam bild av vilket inflytande man som vårdnadshavare kan förvänta sig att ha på förskolans verksamhet.

Slutsatsen blev att förskolan måste arbeta med att skapa en samsyn i kollegiet kring vilket inflytande som ges till och förväntas från vårdnadshavare. Redan vid inskolning ska vårdnadshavaren få en tydlig bild av vilket inflytande som är möjligt. En tydlig bild av vad som ligger i begreppen inflytande och delaktighet samt rimliga förväntningar har skapat en ökad positiv upplevelse hos vårdnadshavaren.

2.2 Kommunikation

Tätt kopplat till ovan och i kontinuerligt fokus för verksamheten är kommunikation. Att ha väl utarbetade kommunikationsvägar mellan förskola och vårdnadshavare bidrar till god insyn och vidare till trygghet. Kommunikation har legat i fokus bakåt och kommer även ligga i fokus framåt och beskrivs mer i analysen av årets utvecklingsarbete.

2.3 Barnets progression

Trygghet ger lärande och lärande ger trygghet. Omsorgsperspektivet och det pedagogiska uppdraget skapar den helhet som är förskolan. Föregående års mål- och resultatanalys visade på att förskolan behöver arbeta vidare med att tydliggöra det enskilda barnets progression.

En tät kontakt mellan barn, pedagog och förälder skapar en gemensam syn på barnets utveckling och hur förskolan arbetar för att utveckla lärandet. Genom

samsyn och insyn vårdnadshavare – pedagog, skapas förtroende och en trygghet som sprider sig vidare till barnet.

3 Analys

Nedan följer en analys av barn- och elevhälsaarbetet i Varbergs kommunala förskola. Analysen baseras på den årliga vårdnadshavarenkäten och förskolechefers och barnhälsateams kunskap om pågående processer och resultat den egna verksamheten.

3.1 Inledande reflektioner

Positiva resultat

Resultaten i vårdnadshavarenkäten speglar i hög grad den upplevelse som förskolechef och personal har av verksamheten. I flera fall går det att på den enskilda enheten se att specifika insatser eller fokusområden i arbetet under året har gett resultat i hur vårdnadshavare uppfattar verksamheten.

Vårdnadshavarenkäten består av 15 frågor kopplade till tre övergripande områden. 2017 år resultat i jämförelse med 2016 visar följande trender.

Område	Utveckling 2017	Trend
Normer och värden	Fortsatt hög kvalitet	→
Utveckling och lärande	Ökad kvalitet	↗
Samverkan och delaktighet	Ökad kvalitet	↗

I samtal med pedagoger och arbetslag får förskolechef en bild av hur verksamheten utvecklas och kvaliteten höjts under året utifrån fokusområden och mål i enlighet med grunduppdraget. Det är motiverande att få bilden av förskolans höga kvalitet bekräftad i vårdnadshavarens upplevelse.

Enkät som metod

Alla metoder för utvärdering och analys har sina för- och nackdelar. I en enkät kan exempelvis frågor uppfattas olika. Det är därför viktigt att minimera tolkningsutrymmet och framför allt se på tendenser i materialet.

Förskolechef, ledning och kvalitetsteam reflekterade inledningsvis om att det är en allt för låg andel vårdnadshavare som besvarat enkäten. Genom förskolans digitala system Tempus ska det vara relativt enkelt att besvara enkäten och misstanken är att det snarare handlar om motivation och otydligt syfte då vårdnadshavaren väljer att inte delta.

För att höja svarsfrekvensen bör förskolan tydligare följa upp enkätsvaren. Bland annat genom att förmedla det arbete som sker utifrån den analys som görs under rådslagen kopplat till enkäten. Den raka linjen mellan vårdnadshavarens svar i enkäten via övergripande analys och till förändringar i verksamheten behöver förtydligas både till pedagoger och vårdnadshavare.

Specialistkompetens

Under senare år har barnhälsoarbetet struktur och förutsättningar förändrats. Varje geografisk team har en specialpedagog och får stöttning från skolpsykolog. Tidiga insatser med barnet i fokus är avgörande och därför satsas på en organisation med stödjande kompetenser som arbetar hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande, samt har ett speciellt ansvar för barn i behov av särskilt stöd.

Specialpedagog

Specialpedagog i förskolan har en bred specialpedagogisk kompetens och framförallt en handledande roll. I sitt uppdrag arbetar specialpedagog tillsammans med förskolechef och övrig personal för att bidra till verksamhetens pedagogiska utveckling och skapandet av goda lärmiljöer. Arbetet är förebyggande och hälsofrämjande genom metoder såsom handledning, konsultation, fortbildning och kartläggning på individ-, grupp- och organisationsnivå.

Skolpsykolog

Skolpsykologens uppdrag i förskolan är att erbjuda personal sådan psykologisk kunskap som behövs för att öka kompetens, skicklighet och självförtroende i arbetet, som ett led i att främja barns hälsa och inläring. Metoder som används i arbetet är konsultation, handledning och fortbildning³.

3.1.1 Förändrade arbetssätt och arbetsformer

Tvärprofessionalitet

Under året som gått har förskolan infört återkommande tvärprofessionella möten med övergripande fokus på barnhälsa genom kollegialt lärande. Barnhälsamöte, barnhälsakonferens eller KUL-möten (Kollegial Utvecklande Lärande), m.fl. Syftet är att lära av varandra och arbeta främjande för bland annat ökad trygghet, trivsel och barnhälsa. Förskolechef och specialpedagog ser att de tvärprofessionella avstämningarna har en avgörande skillnad i arbetet för att nå ett främjande barnhälsoarbete på gruppnivå.

Förskolechef reflekterar kring hur det kan vara nödvändigt att ta in kompetens och erfarenhet utifrån genom exempelvis föreläsningar. Men det är viktigt att komma ihåg att det också inom Varbergs förskola finns en mycket bred kompetens och mångårig erfarenhet. Det är en framgångsfaktor att nyttja den redan befintliga kompetensen inom organisationen. Ett exempel på det kan vara att låta specialpedagogen föreläsa för pedagogerna utifrån nya forskningsrön, alternativt delge och presentera ett material denne studerat närmare.

Stödmaterial

Förskolechef understryker hur det i utvecklingsarbetet är viktigt att inte "återuppfinna hjulet". Skolverket, Specialpedagogiska myndigheten (SPMS) och

Vad är barnhälsoarbete?

Det är viktigt att inleda ett arbete med trygghet och trivsel i förskolan genom att definiera vad barnhälsa är i praktiken och vilket förhållningsätt det vilar på, menar förskolechef.

Främjande och förebyggande

Det som framför allt kännetecknar barnhälsoarbete är att det är ett hälsofrämjande arbete som strävar efter att vara förebyggande.

Salutogent synsätt

Barnhälsoarbetet är salutogent, vilket betyder att det tar utgångspunkt i det positiva och arbetar vidare därifrån.

Relationellt perspektiv

Barnhälsoarbetet är ett relationellt arbete, vilket betyder att det är i mötet mellan människor som praktiken uppstår.

Lika olika

Barnsynen i verksamheten måste alltid vara att varje barn har olika förutsättningar och utifrån dessa formas förskolans praktik för bästa möjliga möte för lärande.

³ Barn- och elevhälsaplan 2017

andra instanser tar kontinuerligt fram stödmaterial som förskolan kan använda sig av eller luta sig mot i utvecklingsarbetet. Genom att använda befintligt stödmaterial skapas en likformighet i förskolan och resurser i form av tid och pengar används så effektivt som möjligt.

3.2 Normer och värden

3.2.1 Ledarskapet

I samtliga analyser i det systematiska kvalitetsarbetet i Varbergs kommuns förskola och skola återkommer ledarskapet som en avgörande faktor.

Förskolecheferna leder pedagogerna i verksamheten och pedagogerna i verksamheten leder praktiken med barnen.

Förskolechef reflekterar i analysen kring hur pedagogernas behov bör ligga i fokus för ledarskapet. Förskolechef måste lyssna in och forma sitt ledarskap efter enhetens, lärarlagets eller pedagogens behov. Ibland finns behov av förändrade förutsättningar för att möjliggöra exempelvis utvecklingstid, ibland finns ett behov av förändrad struktur i arbetet, ibland behövs ett tydligt beslut i en fråga och ibland behövs bara någon som lyssnar och bekräftar en upplevelse.

I analysen understryker förskolechef bland annat vikten av långsiktighet i ledarskap och uppsatta mål. BUN:s mål 2016-2019 och de insatser som följer därmed måste vara långsiktiga och haka i varandra. Det är ett av förskolechefens uppdrag att förtydliga kopplingen mellan olika fokus i verksamheten för att pedagogerna ska se helheten och att hela Varberg är på väg åt samma håll – mot fortsatt hög kvalitet i förskolan.

Barnhälsakompetenser så som exempelvis specialpedagog, arbetar i flera arbetslag på olika enheter och under olika förskolechefer. Där blir det därför extra tydligt vilka fördelar det för med sig om hela teamet på alla nivåer arbetar likriktat. Specialpedagog vittnar om hur pedagogerna upplever en trygghet när de samtalar med pedagoger från andra enheter och finner att verksamheten och vilka mål man fokuserar på stämmer överens.

Professionalitet

Den ledarstil som förskolechef förmedlar till pedagoger i teamet avspeglas vidare ner i verksamheten med barnen. Ledaren bör vara professionell och inge förtroende på samma sätt som den har förtroende för sin personal och deras professionalitet i yrkesrollen. Det bygger självförtroende och vidare ett inre lugn som förmedlas både till barn och vårdnadshavare för ökad trygghet och trivsel.

3.2.2 Tydlighet och långsiktighet

Förskoleverksamheten är lagstyrd och ska utgå ifrån förskolans läroplan. Den är samtidigt politiskt styrd på kommunal nivå och ska uppfylla läroplan och höja kvaliteten i verksamheten genom ett arbete med de lokala politiska målen.

Bild 1. Barn- och utbildningsnämndens mål 2016-2019

Arbetet med barnen som senare blir elever börjar i förskolan och på central förvaltningsnivå syns tydliga fördelar med att fokusera på förskola, grundskola och gymnasieskola som en helhet.

För att skapa en samsyn i förskolan mellan förskolechefer/förskolechefsteam och pedagoger/lärlarlag utgår utvecklingsarbetet från förvaltningens verksamhetsplan och vidare i enhetens utvecklingsplan.

Flera förskolechefer vittnar om att de efter att ha *"hållit i och hållit ut"* i flera år med samma fokus och samma inriktning av de olika insatserna i utvecklingsarbetet, upplever att pedagogerna tagit till sig målen. Det har blivit tydligare för pedagogerna hur olika insatser och fokus hänger ihop. Fördelen med det är bland annat att utvecklingsdagar och utvecklingsinsatser inte upplevs vara *"nya bollar"* utan istället knyter an till varandra och ringar in en helhet.

"Som specialpedagog ser jag en tydlig framgångsfaktor i ett likriktat arbete inom teamet. Pedagogerna upplever trygghet när de får syfte, fokus, mål och insatser bekräftade också av pedagoger på andra förskolor. Trygga pedagoger ger trygga barn.

Specialpedagog, Varberg.

Förskolechef menar att det fortsatt är viktigt att *"hålla i och hålla ut"*. Verksamheten måste kontinuerligt arbeta med att förtydliga förskolans uppdrag i praktiken. Det måste, både för pedagoger och i sista ledet vårdnadshavare, vara tydligt vad för slags praktik som ska ske i förskolan och vilket syfte den praktiken har.

Personal

En faktor som är tätt kopplat till barnens och vårdnadshavarens upplevelse av trygghet och trivsel är personalgruppen. Personalförändringar är en utmaning och förskolan som helhet måste fortsatt arbeta för att vara långsiktiga i rekryteringen.

Vidare måste ny personal i verksamheten snabbt sättas in i vilken värdegrund som ligger till grund för förskolan och med vilken barnsyn de förväntas möta barn och vårdnadshavare i verksamheten.

3.3 Utveckling och lärande

3.3.1 Kommunikation

Mellan förskolan och hemmet

För trygga barn krävs både trygga pedagoger och trygga vårdnadshavare.

Under rådslagsanalyserna 2015–2016 togs flera gånger ”det gemensamma professionella språket” upp som en framgångsfaktor. Ett professionellt gemensamt språk underlättar analys och kunskaps- eller erfarenhetsutbyte i det kollegiala lärandet. Det är också en byggsten i den yrkes stolthet som höjer förskolläraryrket. I årets analys påpekar förskolechef att det professionella språket i viss mån har exkluderat vårdnadshavaren. Det är viktigt att förskolan möter vårdnadshavaren och förklarar de begrepp som används i verksamheten.

Genom att inkludera vårdnadshavaren i förskolans arbete byggs en relation upp. På relationen kan sedan kommunikationen mellan förskolan och vårdnadshavare

utvecklas. För att på så sätt få tryggare vårdnadshavare med möjlighet till insyn i verksamheten vilket i sin tur som leder till tryggare barn i våra förskolor.

Ytterligare ett tillägg som togs upp i rådslaganalysen kopplat till kommunikationen mellan förskolan och vårdnadshavaren är vilken information som efterfrågas.

Flera pedagoger har i uppföljningen av verksamheten belyst att den pedagogiska dokumentationen inte är vad vårdnadshavaren efterfrågar, de är mer inriktade på barnets grundläggande behov. Förskolechef understryker att det är ett utvecklingsområde att förändra inställningen till en sådan fråga. Förskolechef menar att verksamheten måste se det som en väg till vidare dialog där pedagogen kan utveckla samtalet till att handla om barnets utveckling och lärande eller annat arbete på enheten.

En förskolechef menar att:

”(..) tidigare presenterade vi produkten, nu är fokus på processen.”

...och menar med det att förskolan förut exempelvis förmedlade just vad barnet lärt sig under dagen medan fokus nu istället ligger på att förmedla ”Idag arbetade vi med metod A för att utveckla förmåga X och förmåga Y”.

Mellan pedagog och barn

Flera förskolechefer talar i analysen om barnsyn kopplat till värdegrund och förhållningssätt. Beroende på vilken barnsyn man har som pedagog eller vilken barnsyn man förmedlar i verksamheten bemöts barnet olika.

”Hur den vuxnes barnperspektiv synliggörs är beroende på barnsynen, ser man barnet som kompetent och socialt bemöts barnet med tillit och tilltro till sin egen förmåga.”⁴

Genom reflektion och övning i att se sig själv och situationen med barnet utifrån, kan förskolechef, pedagog och arbetslag arbeta med vilken barnsyn som är eftersträvansvärd på enheten. Och hur

Vårdnadshavare hämtar sin tvååring efter en dag på förskolan och frågar förskolläraren:

- Vad har ni gjort idag då?
- Vi har arbetat med matematiska problem.

Det är viktigt att pedagogen är medveten om att ”matematiska problem” har en annan betydelse än vad som menas i förskolan, för de flesta vårdnadshavare som inte har en direkt inblick i förskoleverksamheten.

Pedagogen måste förtydliga för vårdnadshavaren att matematiska problem i förskolan exempelvis skulle kunna vara att sortera gula klossarna för sig och blå för sig. Cirklar i en hög och trianglar i en. Eller samtal om begrepp som ”fler än”, ”färre än”, ”över”, ”under”, osv.

Exempel från förskolan, Varberg.

⁴ Arnér, Elisabeth (2009). *Barns inflytande i förskolan: en fråga om demokrati*, Studentlitteratur Ab.

man enligt den då bemöter varje enskilt barn eller grupp.

I analysen reflekterar förskolechef och kvalitetsteam kring hur bemötande och omsorg är tätt sammankopplat. Ett barn som blir sett, lyssnat till och som bemöts efter sina egna förutsättningar blir och är ett tryggt barn.

I kollegiet

Kommunikation är grunden till samarbete och samarbete är avgörande för en förskola med en hög kvalitet i verksamheten med barnen. Förskolechef menar att hen måste arbeta kontinuerligt med att skapa en kultur i personalgruppen och arbetslaget där alla utvecklas och lär tillsammans. Genom dialog mellan förskolechef och pedagog men också mellan pedagoger byggs den kultur där alla vågar tänka nytt och föra utvecklingen framåt.

»En väl planerad verksamhet med tydliga mål skapar trygghet»

3.4 Samverkan och delaktighet

3.4.1 Inflytande

I förskolans läroplan beskrivs hur:

”Förskollärare ska ansvara för att alla barn får ett reellt inflytande på arbetssätt och verksamhetens innehåll.”⁵

Det är en utmaning för pedagoger att skapa en verksamhet som utgår från varje enskild individ och dennes förutsättningar och på samma gång arbeta utifrån gruppens behov.

Genom att kontinuerligt följa upp och analysera arbetssätt, jämföra erfarenheter mellan pedagoger, avdelningar och enheter har praktiken förändrats. Fler förskolechefer vittnar om en yrkesstolthet där en pedagog känner trygghet i att utgå från individens förutsättningar men samtidigt arbeta med hela gruppen.

I nästa steg är det viktigt att förmedla barnets delaktighet och inflytande i utformningen av verksamheten till vårdnadshavaren. Ett första steg är att börja använda begreppen ”barnets inflytande” och ”barnets delaktighet” i kommunikationen utåt. Förmedla till vårdnadshavare vad det innebär praktiskt i verksamheten att ta utgångspunkt i barnets förutsättningar samtidigt som man utgår från hela gruppen.

⁵ Skolverket (2016)

4 Avslutning

Förskolan i Varberg arbetar kontinuerligt för trygga barn, trygga barngrupper och för fortsatt högt förtroende från vårdnadshavaren. Enkätstatistiken, dialog med vårdnadshavare och upplevelsen hos pedagogerna talar sitt tydliga språk. Varbergs förskola har hög nöjdhet hos brukarna.

En del i den positiva upplevelsen kommer från det kontinuerligt pågående barnhälsoarbetet. Under året har specifikt satsats på tvärprofessionalitet genom ett tätare arbete arbetslag och specialpedagog. Organisationen kring utvecklingsarbetet har förändrats för att skapa förutsättningar för ett än mer främjande arbete. Bland annat har förskolechef organiserat verksamheten så att tvärprofessionella mötesarenor skapats, kallade bland annat barnhälsamöte eller barnhälsakonferens.

Förskolechef och specialpedagog lyfter det långsiktiga och likriktade arbetet som en framgångsfaktor i utvecklingen. Att ”hålla i och hålla ut” kring utvecklingsområden och verksamhetsmål skapar förtroende hos pedagogerna och på sikt en större förståelse för helheten som förändrar praktiken med barnen.

Förskolechef vill också lyfta att det är en framgångsfaktor att utgå från redan befintligt material istället för att skapa nytt. Genom att i utvecklingsarbetet på enheten eller i arbetslaget utgå från exempelvis skolverkets stödmaterial eller centrala styrdokument och förverkliga dem efter förutsättningarna i gruppen skapas likformighet och igenkänning inom kommunen vilket ger synergier i arbetet och lyfter kvaliteten ytterligare.

Analysen visar att kommunikationen med vårdnadshavaren har utvecklats men fortsatt är ett utvecklingsområde. Förskolan måste löpande arbeta med att förmedla uppdraget och skapa rimliga förväntningar hos vårdnadshavaren.

4.1 I fokus framåt

- **Förebyggande och främjande barnhälsoarbete** – Förskolan i Varberg ska fortsatt arbeta mot ett barnhälsoarbete som är förebyggande snarare än åtgärdande. I fokus framåt är bland annat att diskutera barnhälsa på övergripande gruppnivå, skapa generella lösningar för individuella utmaningar och anpassa verksamheten utifrån varje enskild barns förutsättningar även i arbetet i grupp.
- **Tvärprofessionalitet** – Förskolan i Varberg ska fortsatt arbeta tvärprofessionellt och ta till vara på den kompetens och erfarenhet som finns i verksamheten. I fokus framåt ligger ett ökat samarbete mellan specialkompetenser så som specialpedagog eller skolpsykolog och arbetslaget.

- **Långsiktighet** – Förskolan i Varberg ska fortsatt arbeta för ökad kvalitet långsiktigt. Genom att våga testa nytt men samtidigt visa på kopplingen till grunduppdraget och de av barn- och utbildningsnämnden långsiktiga politiska målen skapas en positiv utvecklingskultur. I fokus framåt ligger ett fortsatt utvecklingsarbete som effektivt och tydligt för personal, vårdnadshavare och barn synliggör den röda tråd som skapar helhet.
- **Övergångar** – Förskolan i Varberg ska fortsatt arbeta för högre kvalitet i överlämningen till förskoleklass. En hög kvalitet i överlämningen skapar trygghet hos barn, vårdnadshavare och pedagoger. I fokus framåt ligger ett större samarbete med grundskolan.

5 Källförteckning

- Löfdal, A. & Folke-Fichtelius, M. (2014). *Förskolans nya kostym: omsorg i termer av lärande och kunskap. (Preschool's new suit. Care in terms of learning and knowledge.)*
- Skolverket (2016). *Läroplan för förskolan Lpfö 98 – Reviderad 2016*, Elanders Sverige AB, Mölnlycke 2016

**VARBERGS
KOMMUN**

BESÖKSADRESS: NORRGATAN 25 **POSTADRESS:** VARBERGS KOMMUN, 432 80 VARBERG
TELEFON VÄXEL: 0340-880 00 **E-POST:** BUN@VARBERG.SE **WEBBPLATS:** WWW.VARBERG.SE